

Τραύματα και προσωπεία

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΔΟΥ - ΠΟΘΟΥ**

Ελένη Γκίκα: «Να τα μετρώ ή να μην τα μετρώ τα χρόνια;». Εκδόσεις «Αγκυρα», 1999, σελ. 265.

ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

Μετά το μυθιστόρημά της «Αναζητώντας τη Μαρία» («Αγκυρα», 1998), η Ελένη Γκίκα παρουσιάζει ένα νέο έργο που μοιάζει χτισμένο πάνω στην ίδια με το πρώτο αγωνία: τη γονική απόρριψη και το τραύμα της ωριμότητας. Στο «Αναζητώντας τη Μαρία» κεντρική μορφή ήταν μια νέα γυναίκα, που πάλευε με το παιδικό άλγος της γονικής απόρριψης. Στο νέο βιβλίο, κεντρική μορφή είναι ένας άνδρας που σέρνει επίσης στη ζωή του ένα παρόμοιο τραύμα. Στο πρώτο, η απόρριψη της μάνας καταδίκασε την κόρη σε ισοβία μοναξιά. Στο δεύτερο, η απόρριψη του πατέρα εμποδίζει το αγόρι να βιώσει ώριμα τις χαρές ενός ανεξάρτητου προσώπου. Και μένει για πάντα ένα χαμένο φοβισμένο παιδί, μια ραγισμένη προσωπικότητα, παρότι κατάφερε να επιτύχει επαγγελματικά, μόνο και μόνο για ν' αποδείξει στον πατέρα πως δεν ήταν «άχρηστος».

Με διορατικότητα αλλά και με συμπόνια η συγγραφέας σκύβει πάνω από την ψυχή του ήρωά της, του Αγγελου και μ' ευαισθητο λόγο ξεδιπλώνει την απέραντη μοναξιά του, την αδυναμία του να λειτουργήσει σαν ολοκληρωμένο άτομο.

Η απορριπτική φωνή του πατέρα, που στοιχειώσε τη ζωή του, έχει ταυτιστεί με την αβεβαιότητα και την έλλειψη αυτοεκτίμησης, έχει μεταβληθεί σε τυραννική ανασφάλεια. Και μόνον όταν βρίσκεται στις επιχειρήσεις του φορά το προσωπείο του δυνατού, κρύβοντας τα τραύματά του.

Με αυτό το βασικό «υλικό» η Γκίκα χτίζει το μυθιστόρημά της. Το δειλό αγόρι θα μπει

γερασμένο στην ενηλικίωση, θα παντρευτεί την ψυχρή και δραστήρια Ασπα, θα κάνει τρία παιδιά, θα στήσει μια κερδοφόρα επιχείρηση, όμως ευτυχισμένος δεν θα γίνει ούτε για μια στιγμή. Η ευτυχία τον τρομάζει. Και σιγά σιγά ο γάμος του γίνεται μια θλιβερή συμβατικότητα. Η φωνή της Ασπας συναντά μέσα του τη φωνή του πατέρα και σαν να την ξυπνά από τα βάθη του είναι του. Ωσπου μια μέρα γνωρίζει τον αληθινό έρωτα. Και τότε όλα ανατρέπονται. Είναι η Ολγα. Μια επιτυχημένη γλύπτρια, που τον περισσότερο καιρό ζει στο Λονδίνο και το κενό της ζωής του μεταβλήθηκε σε ψυχική ανθοφορία. Μεμιάς, οι επιφύλακτες της νύχτας απαλύνονται.

Όμως η γονική απόρριψη που κουβαλά μέσα του είναι τόσο βαθιά ριζωμένη, που ξαφνικά αισθάνεται ανάπηρος. Με τρόπο διαπιστώνει πως δεν έχει την ικανότητα να ζήσει την ευλογημένη χαρά που του έλαχε. Η ψυχή του, παρά τη λαχτάρα της, παραμένει δειλή και τρομαγμένη, κλεισμένη στο παιδικό τραύμα της. Και φεύγει, όλο φεύγει από κοντά της, εκείνος που τίποτα δεν πόθησε περισσότερο από

την αγάπη της. Ωστόσο, τίποτα δεν είναι πιο ιαματικό από την αγάπη. Και μια νύχτα, θα ξεπεράσει όλους τους πόνους των τραυμάτων του και θα πάει να τη βρει. Εκείνη η νύχτα είναι η μοναδική ευλογία της ζωής του. Κι ας χάνεται μετά εκείνη.

Και στα δυο της μυθιστορήματα η Ελένη Γκίκα χρησιμοποίησε ένα υλικό εύθραυστο, τραυματικό, που γλιστράει επικίνδυνα στα βαθιά υποσυνειδησιακά πεδία. Και με ματιά διορατική, κοφτερή, με λόγο ευθύβολο, σαρκαστικό πολλές φορές, δίνει αυτές τις ψυχικές καταστάσεις των παιδικών τραυμάτων, που μεταβάλλουν την ηλικία της ωριμότητας σε φόβο, σε θλιβερό αδιέξοδο. Θα ευχόμουν να είχε εκμεταλλευτεί περισσότερο, μυθιστορηματικά, τις ανθρώπινες καταστάσεις που έπλασε.

«Να τα μετρώ ή να μην τα μετρώ τα χρόνια;», μυθιστόρημα της Ελένης Γκίκα